

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **T. H.**, narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen Mgr. Janem Boučkem, advokátem,
sídlem Opatovická 1659/4, 110 00 Praha 1,

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,
Obvodní oddělení Ústí nad Labem,**
sídlem Lidické náměstí 899, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě na ochranu před nezákonnými zásahy žalované,

takto:

- I.** Řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované se **částečně zastavuje** ohledně návrhu žalobce na to, aby soud žalované nařídil v evidencích a databázích odstranit a zlikvidovat nepravdivé údaje o žalobci a zakázal jí pokračovat v nezákonném zásahu.
- II.** Ve věci návrhu na určení nezákonnosti zásahu žalované se žaloba **odmítá**.
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV.** Žalobci **se vrací** část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč. Tato částka bude žalobci vyplacena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobce domáhal, aby soud vyslovil, že zásah žalované proti žalobci spočívající v tom, že ve svém spise k věci vedené pod sp. zn. KRPU-96194/PŘ-2014-041013 a všech evidencích a databázích žalované, které se k tomuto spisu vztahují, žalobce nepravdivě evidoval jako podezřelého nebo pachatele protiprávního jednání (přestupku) v souvislosti s provozem vozidla Audi, reg. značky „X“, ačkoli vlastníkem tohoto vozidla se žalobce stal až dne 28. 4. 2014, byl nezákonný.
2. Žalobce popsal, že byl dne 29. 1. 2015 předvolán k podání vysvětlení na občansko správní odbor Úřadu městské části Praha 16 ve věci sp. zn. 001721/15/OOS, kde mu bylo sděleno,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

že úkon je prováděn na základě dožádání Úřadu městského obvodu Ústí nad Labem – město ze dne 3. 11. 2014, sp. zn. Přest. M011526/14/2014/BílkD-7, neboť žalobce je podezřelý z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Toho se měl údajně dopustit tím, že měl dne 22. 4. 2014 kolem 01:15 hod. jako řidič vozidla Audi, reg. značky „X“, fyzicky napadnout a zranit jiného občana. Úkonu byl přítomný jeho zmocněný zástupce Mgr. M. Š.

3. Žalobce uvedl, že se jej obvinění z údajného přestupku výrazně osobně dotklo, neboť dne 22. 4. 2014 v Ústí nad Labem nebyl a nikoho fyzicky nenapadl. Předmětné vozidlo od bývalého majitele zakoupil a převzal a v registru silničních vozidel na něj bylo převedeno až dne 28. 4. 2014. Po nahlédnutí do spisu žalobce zjistil, že vykonstruované podezření vůči němu je dílem policistky prap. A. T. zařazené u žalované. Ta dne 2. 10. 2014 sepsala úřední záznam č. j. KRPU-96194-13/PŘ-2014-041013, ve kterém uvedla, že z registru vozidel bylo zjištěno, že vlastníkem vozidla je žalobce, a to aniž by se obtěžovala zjistit, od kdy jím žalobce je. Téhož dne zpracovala i oznámení o přestupku č. j. KRPU-96194-14/PŘ-2014-041013, ve kterém žalobce označila za podezřelého z přestupku a které jí bez podrobnější kontroly podpisem schválil její nadřízený, vedoucí oddělení npor. Bc. J. H., a toto oznámení odeslala na Úřad městského obvodu Ústí nad Labem – město. Na základě tohoto oznámení začal Magistrát města Ústí nad Labem prověřovat naprosto nesmyslné oznámení o přestupku, s jehož spácháním žalobce neměl nic společného, přesto byl bezdůvodně obtěžován a nucen se dostavit k úřednímu jednání. Žádnou z uvedených listin žalobce spolu s žalobou soudu nepředložil.
4. Žalobce se původně žalobou domáhal i toho, aby soud žalované zakázal v tvrzeném zásahu pokračovat. Žalovaná uvedla, že jediný autentický originál spisu existoval v listinné podobě, a ten byl odeslán příslušnému správnímu orgánu. Žalovaná používá informační systém ETŘ pro zpracování údajů a zajištění výkonu spisové služby u útvarů Policie České republiky. V tomto elektronickém systému byly evidovány jednotlivé dokumenty spisu č. j. KRPU-96194/PŘ-2014, přičemž s ohledem na pětiletou skartační lhůtu byl spis dne 21. 9. 2020 vyřazen (zničen), k čemuž předložila Protokol o provedeném skartačním řízení u Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje ze dne 15. 7. 2020, č. j. PPR-17496-4/ČJ-2020-990120-AP, a náhled obrazovky při zadání č. j. KRPU-96194/PŘ-2014 do vyhledávače informačního systému ETŘ, kde je uvedeno „Spis je již vyřazen!“. Žalobce v reakci na to vzal žalobu v podání ze dne 27. 10. 2021 částečně zpět, a to ohledně návrhu na to, aby soud žalované nařídil v evidencích a databázích odstranit a zlikvidovat nepravdivé údaje o žalobci a zakázal jí pokračovat v nezákonném zásahu. Nezákonný zásah ani jeho důsledky již podle něj netrvají a ani nehrozí jeho opakování. Předmětem žaloby měl zůstat pouze návrh na určení nezákonnosti zásahu. Soud v požadovaném rozsahu řízení podle § 47 písm. a) s. ř. s. zastavil (viz výrok I.).
5. Podle § 82 s. ř. s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
6. Soud se v první řadě musel zabývat tím, zda je podaná žaloba na ochranu před nezákonným zásahem přípustná. Podle § 85 s. ř. s. platí, že žaloba je nepřípustná, lze-li se ochrany nebo

nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

7. Z podané žaloby soud seznal, že žalobce považuje za nezákonný zásah žalované to, že vyhotovila a Úřadu městského obvodu Ústí nad Labem – město jako orgánu příslušnému k projednání přestupku postoupila oznámení o přestupku č. j. KRPU-96194-14/PŘ-2014-041013, ve kterém žalobce označila za podezřelého z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měl dne 22. 4. 2014 kolem 01:15 hod. dopustit řidič vozidla Audi, reg. značky „X“. Žalobce přitom předmětné vozidlo od bývalého majitele zakoupil a převzal a v registru silničních vozidel na něj bylo převedeno až dne 28. 4. 2014.
8. Podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích orgány Policie České republiky, Vojenské policie (dále jen „orgán policie“), státní orgány a orgány obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li samy příslušny k jejich projednávání. V oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou, je-li známa.
9. Podle § 58 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích, oznamuje-li přestupky příslušným správním orgánům orgán policie a jedná-li se o přestupky proti občanskému soužití, nasvědčují-li okolnosti tomu, že v jejich důsledku došlo k ublížení na zdraví, učiní orgán policie nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. O zjištěných skutečnostech sepíše orgán policie úřední záznam, který přiloží k oznámení. Oznámení učiní orgán policie nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví.
10. Podle § 67 odst. 2 zákona o přestupcích je podkladem pro zahájení řízení o přestupku oznámení státního orgánu, orgánu policie nebo obce, jakož i právnické osoby nebo občana o přestupku, poznatek z vlastní činnosti správního orgánu nebo postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. Podle § 67 odst. 3 zákona o přestupcích platí, že jestliže správní orgán věc neodloží ani neshledá důvod pro postoupení věci jinému orgánu, zahájí řízení o přestupku bezodkladně, nejpozději do šedesáti dnů.
11. Oznámení žalované jakožto orgánu policie o podezření ze spáchání přestupku dle § 58 zákona o přestupcích s ohledem na citovanou právní úpravu zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. být nemůže. Žalobce totiž nijak nezkracovalo na jeho právech, nebylo zaměřeno proti němu, neboť fakticky šlo o podnět k zahájení řízení z moci úřední určený jinému správnímu orgánu, a konečně ani v jeho důsledku nebylo proti žalobci přímo zasaženo, neboť jinému správnímu orgánu mohlo sloužit toliko jako podklad pro případné zahájení řízení, ke kterémužto ho však ani nezavazovalo.
12. K posouzení zahájení správního řízení jako tvrzeného zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s. navíc lze odkázat na judikaturu správních soudů. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 As 220/2016-204, shrnul, že „již v rozsudku ze dne 31. 1. 2011, čj. 2 Aps 4/2010-63, bod 23, konstatoval, že samotné zahájení správního řízení nemá vůči jeho účastníkovi přímý donucující charakter, nejde ani o přímý a bezprostřední zásah do svobodné sféry jednotlivce, a proto se pojmově nemůže jednat o nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Pokud zahájení správního řízení nemá donucující povahu, byť by (snad) byl tento úkon učiněn v rozporu se zákonem, může se jednat pouze o vadu správního řízení, proti níž lze uplatnit výtku

v řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutí ve věci samé, event. posléze v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. [...]

Pomocí zásahové žaloby zpravidla nelze docílit „předstižného“ posouzení takových jednotlivých procesních úkonů správního orgánu, jejichž zákonnost má mít význam při posuzování konečného rozhodnutí. Zásahová žaloba není alternativou žaloby proti rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. Žalobce nemůže zásahovou žalobu libovolně použít vedle žaloby proti rozhodnutí, aby znásobil své šance na úspěch ve věci samé. Zásahová žaloba je doplňkem žaloby proti rozhodnutí. Je jakousi „záchrannou sítí“ pro situace, v nichž si nelze vystačit s žalobou proti rozhodnutí, protože akt veřejné správy není možno jako rozhodnutí identifikovat pro absenci některého z jeho znaků (srov. usnesení rozšířeného senátu čj. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, věc Olomoucký kraj, body 19 až 21; či rozsudek ze dne 23. 11. 2017, čj. 9 As 238/2017-89, věc CHAPS).“

13. Jakkoli tedy žalovaná se žalobcem správní řízení nezhájila a dál nevedla, soud dodává, ani jeho případné zahájení jiným správním orgánem – které žalovaná nebyla s to ovlivnit – by nebylo možné považovat za zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Ani prosté vedení samotného správního řízení a dílčí nezákonnosti, které se v něm dějí, totiž nelze považovat za zásah. Opačný výklad pojmu „zásah“ by teoreticky umožnil „rozkouskovat“ správní či jiné veřejnoprávní řízení v nekonečnou řadu individuálních zásahů, které by bylo možné v jeho průběhu napadat nespočtem žalob. Takovéto chápání by umožnilo účastníkovi správního řízení probíhající správní řízení zablokovat. Prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem proto nelze podrobovat testu zákonnosti jednotlivé procesní úkony správního orgánu, které zpravidla směřují k vydání rozhodnutí a samy o sobě nepředstavují zásah do práv účastníka řízení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 1 Afs 183/2014-55, č. 3566/2017 Sb. NSS, bod 42).
14. Soud v uvedeném postupu žalované neshledal zásah. Z tohoto důvodu je nucen žalobu ve věci návrhu na určení nezákonnosti zásahu žalované odmítnout.
15. Soud žalobu na určení nezákonnosti zásahu žalovaného vyhodnotil jako nepřipustnou, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s. odmítl (výrok II.).
16. Současně soud v souladu s § 60 odst. 3 věta první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.).
17. Podle § 10 odst. 3 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, bude žalobci po právní moci tohoto usnesení vrácena část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč (výrok IV.). Řízení totiž bylo zčásti zastaveno. Přestože žaloba byla zároveň i zčásti odmítnuta, není z důvodu částečného zastavení řízení možné vrátit soudní poplatek v plné výši dle třetí věty tohoto ustanovení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 18. července 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
předseda senátu